

3. számú melléklet

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Igazgatóság Nagyszakácsi Gyermekotthona

H Á Z I R E N D

Általános szabályok

1.1. A házirend a gyermekotthon életének általános törvénye, ennél fogva az abban foglalt kötelezettségek, valamint jogok és jogosítványok a gyermekotthon minden lakójára nézve egyaránt vonatkozik.

1.2. A házirend kialakításában a gyermekotthon polgárai, gyermekönkormányzat, képviselőjük, a nevelőtestület és az intézményvezetés vett részt.

1.3. Akit az intézménybe felvettek, beutaltak, az a gyermekotthon polgárává válik.

1.4. Az intézmény tulajdonát képező tárgyakat, eszközöket kivinni csak engedéllyel szabad. (Ügyeletes nevelő, részlegvezető)

1.5. Megfelelő állapotú, saját tulajdonú tárgyat rendeltetésszerűen használhat az alsó-felső tagozatos gyermek, valamint a továbbtanulók. 14.00 órától 17.00 óráig (szükség szerint tovább) lakóegységükben tanulhatnak, nyugodt körülményeket biztosítva készítik el a házi feladatot, felkészülnek az iskolai kötelezettségekre. (a felső tagozatos korú gondozottak) A hétfélig tanulás szervezés a lakóegységekben történik. Szükség esetén az éjszakai órákban is lehet tanulni a társak zavarása nélkül.

1.6. a gyermekotthonba szeszesitalt behozni, szeszesitalt fogyasztani szigorúan tilos!
A növendékek játékgépen nem szórakozhatnak. (büntetést von maga után)

1.7. A gyermekotthonban a gondozottaknak dohányozni Tilos! A fiatal felnőttek csak a számukra kijelölt helyen dohányozhatnak.

1.8. Betegség, rosszullet esetén munkaidőben az ápolónőt kereshetik fel. 16.00 órától 8.00 óráig és hétféteken, a beosztott nevelő felelőssége, mérlegelésével dönt a gyermekek ellátásáról (orvos, illetve mentő hívása). A beteg gyermeket a lakóegységében helyezték el. Fertőző betegség esetén kórháza kell szállítani a gyermeket. Lakóegységekben alapvető gyógyszerekről, kötszerekről az intézmény ápolónője gondoskodik. A gyógyszeres dobozt zárható helyen kell elhelyezni. Csak felnőtt adagolhatja ki a szükséges gyógyszer mennyiségét. A gyermekek kötelesek betartani az orvos, ápolónő utasításait.

1.9. A gyermekek, fiatalok kimehetnek a faluba barátaikhoz, patronálókhöz, az intézmény dolgozóikhoz, a szolgálatot teljesítő nevelő engedélyével, ki egyeztet a lakóegység vezetővel, lakásotthon vezetővel. Tanulási idő alatt csak rendkívüli esetben történhet a gyermek elengedése. Visszaérkezése után köteles a gyermek tanulmányi kötelezettségének eleget tenni. (Önállóan tanuló gyermekekre a fentiek nem vonatkoznak. Önállóan utazó gyermekek elmehetnek osztálytársaikhoz Böhönyére, szülői kérésre. Csoportvezető dönt az engedélyezésről) Szakmunkástanuló kimenőre történő engedélyezését az ügyeletes nevelő engedélyezi.

1.10. A gyermekotthon lakói 21.00 órától csak külön engedéllyel tartózkodhatnak az épületen kívül. Fiatal felnőttek későbbi időpontban történő hazaérkezése nem zavarhatja a többiek nyugodt pihenését. (lázmazni, kiabálni tilos!)

1.11. A lakóegységekben 22.00 órától reggel 6.00 óráig a hálósobákban a pihenés feltételeit biztosítani kell.

1.12. A gyermekeket életkoruknak megfelelően tájékoztatni kell a tűzvédelmi és balesetvédelmi szabályokról.

1.13. Pénzt, értéket mindenki csak saját felelősségére tarthat magánál. Tiltott minden tevékenységi forma, ami a nyereszkedést szolgálja.

1.14. A gondozottak kötelesek a rendelkezésükre bocsátott ruházatot, eszközöket, felszerelési tárgyakat gondosan kezelni, rendben tartani.

1.15. Aki a ruházatot, felszereléseket szándékosan rongálja, elhagyja, eladja kártérítésre kötelezhető.

1.16. A házirend betartásáért és betartatásáért az ügyeletet teljesítő dolgozó a felelős.

1.17. A gyermekek és a fiatal felnőttek kötelesek a környezetgondozásban részt venni, pl. udvartakarítás.

1.18. A gyermek önkéntesen munkát vállalhat a gyermekotthonon kívül is.

A vendégfogadás rendje

A gyermekotthonban élő gyermek – életkorának vagy fejlettségének megfelelően fogadhatja barátait, osztálytársait, vendégeit.

A vendégek, barátok fogadása nevelő engedélyével történik előzetes egyeztetése alapján.

A barátok, osztálytársak fogadása nem zavarhatja a lakóotthoni egység napirendjét, tiszteletben kell tartani az ott élő gyerekek szokásait, igényeit.

A lakóotthoni egységbe látogató osztálytársak vagy barátok kötelesek a házirendet betartani.

A barátok, osztálytársak fogadásának időpontja

Hétköznap 17,00 – 18,30-ig,

Hétfélen, ünnepeken: 10,00 – 17,00 óráig.

A fenti időpontok a lakóotthoni egység vezetésével rugalmasan változtathatóak.

A 14. életévét be nem töltött gyermek csak felnőtt kíséreléssel hagyhatja el a gyermekotthont.

A 14 évnél idősebb gyermek nevelőjével való egyeztetés alapján kaphat kimenőt.

Kapcsolattartás

A hozzátartozó és a gondozott gyermek kapcsolatáról a gyámhivatal határozata rendelkezik. A gyermekotthon elősegíti a gondozott gyermeknek hozzátartozójával folyamatos kapcsolattartását.

A kapcsolattartás formái:

Folyamatos kapcsolattartás.

A gondozott gyermek meglátogatása tartózkodási helyén.

Időszakos kapcsolattartás a gyermek életkora és fejlettsége, valamint otthoni körülményei tükrében egyedi elbírálás alapján.

Kapcsolattartás formái még a levelezés, telefon, ajándékozás, csomagküldés.

A szülővel való kapcsolattartást minden esetben elő kell segíteni, ha az a gyámhivatal döntésének megfelelő. A látogatások alkalmával gondoskodni kell arról, hogy a gondozott gyermek és a hozzátartozó találkozási, együttléte meghitt formában, kulturáltan, és zavartalan körülmények között történhessen.

A hozzátartozó fogadása a gyermekotthon látogató helyiségében történik.

A látogatás időpontja: óvodás, iskoláskorú gyermekek számára:

- Minden szombaton 10,00 – 17,00-ig
- A gyermekotthonban tartózkodó 0-4 éves korosztály számára munkanapokon 9,00 – 12,00 és 14,00 – 16,00 óráig. (Előzetes egyeztetés, váratlan helyzet esetén az időpont rugalmasan változtatható.
- A látogatók a lakásotthoni egységben dolgozó nevelő engedélyével vihetik ki az ott élő gyermekeket.

A gondozott gyermekek részére biztosítani kell a postai költségeket a levelezéshez és a telefonáláshoz, amelyek segítségével közvetlen hozzátartozóival kapcsolatot tarthat. A közvetlen hozzátartozók felsorolását a gyámhivatali határozat tartalmazza.

A gyermekek óvodába, iskolába indulási és érkezési rendje:

Óvoda	8,00 – 12,30
Általános Iskola	7,15 – 16,30
Szakiskola	7,30 – 16,00

JOGOK

2.1. A gyermeknek joga van arra, hogy állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, - nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozását figyelembe vevő – megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön.

2.2. A gyermeknek joga van, ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

2.3. A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátáshoz. (Szakellátás – Nevelési Tanácsadó, pszichológus, logopédus, felzárkóztatás, stb.)

2.4. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.

2.5. A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához a bántalmazással, fizikai-szexuális, vagy lelki erőszakkal – az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kegyetlen, embertelen, megalázó testi fenyegetésnek, büntetésnek vagy bánásmódnak. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a közszolgálati médiákban fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, erőszakmentes, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen. Továbbá, hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.

2.6. A gyermeknek joga van – örökbefogadó családban, vagy más, családot pótló ellátás formájában – szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

2.7. A gyermeknek joga van származása, vérszerinti családja megismeréséhez és a kapcsolattartáshoz.

2.8. A gyermeknek joga van gondozási helyének megváltoztatására, testvéreivel való együttes elhelyezését kezdeményeznie.

2.9. A gyermeknek joga van felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon és érdeklődésének megfelelő szabadidős foglalkozásokon részt vennie.

- 2.10. A gyermeknek joga van arra, hogy vallási vagy lelkiismereti meggyőződését szabadon megválassza, kinyilvánítsa és gyakorolja, valamint hit-és vallásoktatásban vegyen részt.
- 2.11. A gyermeknek joga van véleményt nyilvánítani neveltetéséről, tanítatásáról, ellátásáról. Joga van arra, hogy a személyét érintő kérdésekben meghallgassák, tájékoztassák.
- 2.12. A gyermeknek joga van, hogy érdekei képviselőjére gyermek önkormányzat létrehozását kezdeményezze.
- 2.13. A gyermekotthon minden tagja választható és választó a diákönkormányzat, lakóegységek önkormányzatainak szerveibe.
- 2.14. A gyermeknek joga van arra, hogy támogatást kapjon gondozójától, törvényes képviselőjétől családi környezetébe való visszatéréséhez.
- 2.15. A gyermeknek joga van arra, hogy családi környezetébe való visszatérését kezdeményezze.
- 2.16. A gyermeknek joga van személyes kapcsolatainak ápolására, jogában áll szüleivel tartani a kapcsolatot. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével kapcsolatot tartson abban az esetben is, ha a szülők különböző államokban élnek.
- 2.17. a gyermeknek joga van arra, hogy utógondozásban részesüljön.
- 2.18. A gyermeknek joga van képviselőt, védelmet kérni.
- 2.19. A gyermekotthon polgárainak joga, hogy az intézmény létesítményeit, eszközeit szabadon illetve felügyelettel, engedéllyel használja.
- 2.20. A gyermekotthonban lakó gyermeknek joga van a tanuláshoz.
- 2.21. A gyermeknek jogában áll a tanuláshoz tanári segítséget kérni.
- 2.22. A gyermeknek joga van a nyugodt és megfelelő időtartamú pihenéshez.
- 2.23. a gyermekotthonban élő gyermeknek, fiatalnak joga van az egészségügyi ellátáshoz.
- 2.24. A gyermekotthonban élő gyermeknek jogában áll vendégeket fogadni.
- 2.25. A gyermeknek joga van az egészséges táplálkozásra.
- 2.26. A gyermeknek joga van rendeletben, intézményi szinten meghatározott zsebpénzre, annak szabad felhasználására.
- 2.27. A gyermeknek joga van az egészséges táplálkozásra.
- 2.28. az ellátásban részesülők érdekvédelmét az érdekképviseleti fórum biztosítja, melynek működését az intézmény fenntartója határozza meg.
- 2.29. A gondozott gyermeknek joga van információhoz, ismeretei bővítését segítő, erőszakmentes műsorok hozzáférésehez.
- 2.30. A gondozott gyermeknek joga van ahhoz, hogy az őt érintő ügyekben, alapvető jogai megsértése esetén, bíróságnál és a törvényben meghatározott fórumoknál panaszt tegyen. (Gyámnál, intézményvezetőjénél, érdekképviseleti fórumnál, OMBUDSMAN, gyermekjogi képviselő, Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium).
- 2.31. A gyermekotthon speciális csoportjában elhelyezett gyermeket helyzetére való tekintettel fokozott védelemben kel részesíteni.

KÖTELESSÉGEK

- a. A gyermekotthon házirendjében megfogalmazottakat betartani.
- b. Az óvodai, iskolai házirendeket megtartani.
- c. Tisztelettel, udvariasan viselkedni, betartani az együttélés szabályait.
- d. Tanulmányait képességének megfelelő szorgalommal végezni.
- e. A napirendnek megfelelően élni, végezni a rábízott munkát, feladatokat.
- f. A gyermekotthon becsületét megvédeni, becsülni, képviselni és gazdagítani hagyományait.
- g. Az intézmény rendezvényein köteles részt venni, műsoraikban szerepet vállalni.

- h. Köteles a személyre kiadott használati eszközt, tárgyakat megőrizni.
- i. Köteles egészségére, testi épségére vigyázni (dohányzás, alkoholizálás tiltása).
- j. Köteles sorstársainál észlelt magatartási rendellenességet (italozás, cigaretta, kábítószer, agresszivitás, lopás, hazugság) nevelőjének jelezni.
- k. Kötelessége engedélyt kérni eltávozásra a gyermekotthonban dolgozó felnőttől. Vidékre történő elutazáshoz (hazautazás, baráti látogatás) igazgatói engedély szükséges.
- l. Kötelessége betartani a balesetvédelmi, tűzvédelmi, munkavédelmi oktatásban hallottakat./elektromos berendezések használatára különös figyelmet fordít).
- m. A gyermekotthon neveltjének kötelessége a berendezési és felszerelési tárgyakat megővni és megőrizni, és azokért felelőséget vállalni.
- n. Kötelesek lakóegységenként a kialakított étkezési időt betartani. Kötelesek az étkezési magatartási normák betartására.
- o. A gyermek életkorának megfelelően köteles az önkiszolgáló munkát és a rábízott munkát elvégezni.

A gyermek kötelessége különösen, hogy

- Gondozása és nevelése érdekében szülőjével vagy más törvényes képviselőjével, gondozójával együttműködjön.
- Képességeinek megfelelően tegyen eleget tanulmányi kötelezettségének.
- Tartózkodjék az egészségét károsító életmód gyakorlásától és az egészségét károsító szerek használatától.
- A gyermekek védelmét ellátó intézmények házirendje, a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg, a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.
- Ha az intézmény házirendjét a fenntartó jóváhagyta, azt az intézményben mindenki által jól látható helyen ki kell függeszteni, és gondoskodni kell megismertetéséről, továbbá arról, hogy az a gyermekek, a hozzátartozók és az intézmény dolgozói számára hozzáférhető legyen.

Jutalmazási és fegyelmezési irányelvek a gyermekotthonba

J u t a l m a z á s

Jutalom az alább felsorolt tevékenységekben elért kimagasló teljesítményekért adható:

- Munkában elért kimagasló teljesítményért.
- Sportban elért kimagasló teljesítményért.
- Tevékenységi körökben elért kimagasló teljesítményért.
- Példamutató magatartásért.
- A tanuló személyiségétől függő teljesítményért.
- Önkiszolgáló munkáért.
- Tanulmányi munkáért.
- Segítő, támogató magatartásért.
- Gyermekotthonért végzett munkáért.
- Csoportos kiemelkedő, együttes munkáért.

A jutalomnál figyelembe kell venni a gyermek életkorát, fejlettségi szintjét, (honnan-hová jutott el). A jutalmazás a pedagógus és a gyermekközösség véleménye alapján történjen. A jutalmazás fejlessze a tanuló egész személyiségét. A jutalmazás közösség előtt történjen.

A jutalmazás formái: tárgyjutalom – pénzjutalom

Csoportos jutalmazási formák:

- Jutalom – kirándulás
- Pénzbeli hozzájárulás (sportesemény, színház vagy kiállítás látogatásához)

F e g y e l m e z é s

Csak akkor büntessünk, ha az ellentmondást előidéző okot és az egyéni problémáit tisztázzuk. Figyelmeztetésnél, büntetésnél tartsuk be a fokozatosság elvét, melyet oly módon kell alkalmazni, hogy mind a tanulóra, mind a közösség több tagjára nevelő hatású legyen. Az elmarasztalás a gyermeki személyiség ismeretében, egyedi elbírálás alapján történhet. A büntetés álljon összhangban a gyermek cselekedeteivel.

A testi fenyítés alkalmazása, a gyermek megalázása TILOS!

Fegyelmi intézkedések formái:

- Szóbeli figyelmeztetés: gyermekotthon vezetői szintű – intézményvezetői szintű
- Írásbeli figyelmeztetés (intézményvezetői szintű, a növendék személyi anyagához csatolandó)
- Felterjesztés speciális intézménybe való elhelyezésre.